

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

GRAD OSIJEK

Osijek, kolovoz 2013.

S A D R Ž A J

stranica

I.	PODACI O GRADU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	2
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2012.	9
	Ciljevi i područja revizije	9
	Metode i postupci revizije	9
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2011.	9
	Nalaz za 2012.	11
III.	MIŠLJENJE	17

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

KLASA: 041-01/13-02/17
URBROJ: 613-16-13-6

Osijek, 1. kolovoza 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
GRADA OSIJEKA ZA 2012.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje grada Osijeka (dalje u tekstu: Grad) za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 13. ožujka do 1. kolovoza 2013.

I. PODACI O GRADU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08-Odluka USRH, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13) utvrđen je Grad kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Prema odredbama Zakona o područjima posebne državne skrbi (Narodne novine 86/08 i 57/11), prvoj skupini područja posebne državne skrbi pripadaju naselja Klisa, Nemetin, Sarvaš i Tenja (10,0% područja Grada). Grad obuhvaća jedanaest naselja s ukupno 107 784 stanovnika (prema popisu stanovništva iz 2011.). Prema odredbama članka 19.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12 i 19/13 – pročišćeni tekst) u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području, održavanje javnih cesta, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju, te provedbu dokumenata prostornog uređenja i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada su ustrojeni ured gradonačelnika, tajništvo, služba za zajedničke poslove, unutarnja revizija i deset upravnih odjela. Grad ima 246 zaposlenika i 25 proračunskih korisnika (javnu vatrogasnu postrojbu, prosvjetno kulturni centar, centar za predškolski odgoj, centar za odgoj i obrazovanje, gradsku galeriju, dvije kazališne ustanove i 18 osnovnih škola) u kojima je 681 zaposlenik. Donesen je Statut i drugi opći akti. Gradsko vijeće je imalo 25 vijećnika, a u mandatu 2013. do 2017. ima 36 vijećnika. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna tijekom 2012. i do 7. lipnja 2013. bio je gradonačelnik Krešimir Bubalo. Od 7. lipnja 2013. gradonačelnik je Ivan Vrkić.

Planiranje

Proračun, odluka o izvršavanju proračuna, te izmjene i dopune proračuna su doneseni u skladu s propisima. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu 438.130.556,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 494.885.000,00 kn, te višak prihoda iz prethodne godine za pokriće manjka prihoda u iznosu 56.754.444,00 kn. Izmjenama i dopunama proračuna iz studenoga 2012., prihodi i primici su planirani u iznosu 439.234.148,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 473.343.950,00 kn, te višak prihoda iz prethodne godine za pokriće manjka prihoda u iznosu 34.109.802,00 kn.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2013. i 2014. Prema spomenutim projekcijama planirani su prihodi i primici odnosno rashodi i izdaci za 2012. u iznosu 490.186.000,00 kn i 2013. u iznosu 482.626.000,00 kn. Grad je donio plan razvojnih programa u kojem su iskazani rashodi za investicije, kapitalne pomoći i donacije planirane u razdoblju od 2012. do 2014. po programima, godinama u kojima će rashodi za programe teretiti proračune, te po izvorima financiranja. Spomenutim planom vrijednosno najznačajnija sredstva su planirana za izgradnju komunalne infrastrukture u iznosu 96.415.858,00 kn, od čega 38.815.858,00 kn u 2012.

Financijski izvještaji

Grad vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2012., ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 387.916.648,00 kn, što je za 59.418.043,00 kn ili 13,3% manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi i primici su za 2012. ostvareni za 51.317.500,00 kn ili 11,7% manje od planiranih.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od poreza	215.832.349,00	230.479.330,00	106,8
2.	Pomoći	39.358.955,00	43.760.257,00	111,2
3.	Prihodi od imovine	34.600.694,00	31.440.466,00	90,9
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	79.221.758,00	67.743.632,00	85,5
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	94.000,00	22.900,00	24,4
6.	Kazne i upravne mjere	206.448,00	813.452,00	394,0
7.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	7.951.293,00	13.462.546,00	169,3
8.	Primici od finansijske imovine i zaduživanja	70.069.194,00	194.065,00	0,3
Ukupno		447.334.691,00	387.916.648,00	86,7

Najznačajniji udjeli imaju prihodi od poreza u iznosu 230.479.330,00 kn ili 59,4%, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu 67.743.632,00 kn ili 17,5% i pomoći u iznosu 43.760.257,00 kn ili 11,3%. Svi drugi prihodi iznose 45.933.429,00 kn ili 11,8% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada su smanjeni u odnosu na prethodnu godinu za 11.478.126,00 kn najvećim dijelom zbog smanjenja prihoda od komunalnog doprinosa. Primici od finansijske imovine i zaduživanja smanjeni su u odnosu na prethodnu godinu za 69.875.129,00 kn jer u 2012. nisu ostvareni primici od zaduživanja.

Prihodi od poreza u iznosu 230.479.330,00 kn se odnose na prihode od poreza i prireza na dohodak u iznosu 209.966.691,00 kn, poreza na promet nekretnina u iznosu 15.879.042,00 kn i gradske poreze (porez na tvrtku, potrošnju i korištenje javnih površina) u iznosu 4.633.597,00 kn. Uveden je prirez porezu na dohodak u visini 13,0%. U okviru prihoda od poreza i prireza na dohodak ostvareni su i prihodi od dodatnog udjela u porezu na dohodak u iznosu 12.662.846,00 kn, za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog školstva (18 osnovnih škola i centra za odgoj i obrazovanje) u iznosu 8.921.607,00 kn i vatrogastva (za javnu vatrogasnu postrojbu) u iznosu 3.741.239,00 kn.

Pomoći u iznosu 43.760.257,00 kn se odnose na pomoći iz proračuna u iznosu 25.605.740,00 kn, pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije u iznosu 16.132.190,00 kn, Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost u iznosu 1.799.333,00 kn i međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU u iznosu 222.994,00 kn. Od pomoći iz proračuna vrijednosno su najznačajnije pomoći iz županijskog proračuna za sufinanciranje rada kazališta u iznosu 11.787.000,00 kn i iz državnog proračuna od poreza na dobit ostvarenog na području od posebne državne skrbi u iznosu 9.020.921,00 kn. Pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije se odnose na financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog školstva u iznosu 7.864.596,00 kn i vatrogastva u iznosu 8.267.594,00 kn. Sredstva pomoći su utrošena za dobivene namjene u skladu s propisima.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada su ostvareni u iznosu 67.743.632,00 kn, od čega su vrijednosno značajniji prihodi od komunalne naknade u iznosu 43.038.225,00 kn i komunalnog doprinosa u iznosu 13.676.108,00 kn.

Prihodi od imovine u iznosu 31.440.466,00 kn se odnose na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 18.222.060,00 kn, spomeničke rente, sufinanciranja građana, naknada za korištenje prostora elektrana i drugih naknada za korištenje nefinansijske imovine u iznosu 7.335.213,00 kn, naknada za koncesije u iznosu 3.092.327,00 kn, kamata u iznosu 2.780.493,00 kn i prihode od dividendi u iznosu 10.373,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinansijske imovine u iznosu 13.462.546,00 kn se odnose na prihode od prodaje građevinskog zemljišta u iznosu 7.833.887,00 kn, stambenih objekata u iznosu 5.605.690,00 kn i poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 22.969,00 kn. Imovina je prodavana putem natječaja, po procijenjenoj vrijednosti, na temelju donesenih odluka o prodaji. Plaćanje je obavljano u skladu s zaključenim ugovorima.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 405.061.675,00 kn, što je za 16.595.558,00 kn ili 4,3% više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi i izdaci su za 2012. ostvareni za 68.282.275,00 kn ili 14,4% manje od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	92.512.606,00	90.816.370,00	98,2
2.	Materijalni rashodi	106.674.839,00	118.047.110,00	110,7
3.	Financijski rashodi	8.934.864,00	11.525.601,00	129,0
4.	Subvencije	46.296.267,00	48.159.878,00	104,0
5.	Pomoći	2.792.149,00	3.914.583,00	140,2
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	12.784.201,00	12.452.936,00	97,4
7.	Ostali rashodi	43.469.149,00	62.940.496,00	144,8
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	55.122.963,00	46.252.346,00	83,9
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	19.879.079,00	10.952.355,00	55,1
Ukupno		388.466.117,00	405.061.675,00	104,3
Višak prihoda i primitaka		58.868.574,00	-	-
Manjak prihoda i primitaka		-	17.145.027,00	-

Manjak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 17.145.027,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 34.109.802,00 kn (višak prihoda i primitaka iz 2011. u iznosu 58.868.574,00 kn i manjak iz ranijih godina u iznosu 24.758.772,00 kn), te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 16.964.775,00 kn.

Najznačajniji udjeli imaju materijalni rashodi u iznosu 118.047.110,00 kn s udjelom 29,2%, rashodi za zaposlene u iznosu 90.816.370,00 kn ili 22,4% i drugi rashodi u iznosu 62.940.496,00 kn ili 15,5%. Svi drugi rashodi i izdaci iznose 133.257.699,00 kn i imaju udjel 32,9% u ukupnim rashodima i izdacima.

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu 118.047.110,00 kn se odnose na rashode za usluge u iznosu 67.174.074,00 kn, materijal i energiju 12.097.411,00 kn, naknade troškova zaposlenima 1.351.843,00 kn, druge nespomenute rashode poslovanja (rashodi po programu olakšice i poticaji gospodarstvu, naknade članovima gradskog vijeća, radnih tijela i upravnih vijeća ustanova, reprezentacija, rashodi vezani za obrazovanje djece s posebnim potrebama, uređenje poljskih putova, postavljanje novih natpisnih ploča i drugo) 13.241.748,00 kn, prijenose sredstava proračunskim korisnicima za materijalne rashode 20.577.318,00 kn i materijalne rashode proračunskih korisnika evidentiranih na temelju ispostavljenih računa Gradu (jer je postupke nabave provodio Grad) 3.604.716,00 kn. Na obavljanje komunalnih djelatnosti se odnose rashodi u iznosu 46.228.675,00 kn. Materijalni rashodi su veći u odnosu na prethodnu godinu za 11.372.271,00 kn.

Subvencije ostvarene u iznosu 48.159.878,00 kn se odnose na subvencije trgovackim društvima u vlasništvu ili većinskom vlasništvu Grada (deset društava) za redovno poslovanje, upravljanje i održavanje športskih objekata, održavanje zoološkog vrta, otplatu kredita, subvenciju kamata po poduzetničkim kreditima, troškova održavanja gradskih sajmova i jeftinih međunarodnih i domaćih letova u iznosu 48.089.065,00 kn te subvencije poljoprivrednicima 70.813,00 kn. Subvencije su veće u odnosu na prethodnu godinu za 1.863.611,00 kn.

Ostali rashodi u iznosu 62.940.496,00 kn se odnose na donacije udrugama, zajednicama i savezima za realizaciju javnih potreba u športu, humanitarnim i drugim organizacijama i udrugama za ostvarivanje javnih potreba u socijalnoj skrbi, vatrogasnoj zajednici, za posebne gradske programe i potpore, sponzoriranje projekata u gospodarstvu, potpore inovatorima i drugo u iznosu 29.364.125,00 kn, kapitalne pomoći trgovačkim društvima u vlasništvu Grada 32.455.883,00 kn i kapitalne donacije dobrovoljno vatrogasnim društvima za izgradnju domova, vjerskim zajednicama za obnovu i uređenje vjerskih objekata, športskim udrugama za izgradnju i opremanje športskih objekata i drugim pravnim osobama za nabavu opreme u iznosu 1.120.488,00 kn. Ostali rashodi poslovanja su veći za 19.471.347,00 kn u odnosu na prethodnu godinu zbog povećanja kapitalnih pomoći trgovačkim društvima u vlasništvu Grada.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 46.252.346,00 kn se odnose na rashode za rekonstrukciju trgova u iznosu 15.614.198,00 kn, izgradnju stanova i društvenih domova u iznosu 8.933.980,00 kn, izgradnju i rekonstrukciju cesta, parkirališta, pješačkih i biciklističkih površina u iznosu 8.186.366,00 kn, izgradnju, uređenje i sanaciju sportskih i drugih objekata (plesna dvorana, deponije komunalnog otpada) u iznosu 4.300.475,00 kn, izgradnju, obnovu i uređenje školskih objekata u iznosu 3.142.303,00 kn, izradu projektne dokumentacije u iznosu 2.717.076,00 kn, izgradnju i sanaciju javne rasvjete u iznosu 2.121.355,00 kn, nabavu opreme 583.668,00 kn, nabavu računalnih programa u iznosu 310.403,00 kn, nabavu prijevoznih sredstava u iznosu 138.632,00 kn, nabavu zemljišta u iznosu 3.690,00 kn, te nabavu nefinancijske imovine proračunskih korisnika u iznosu 200.200,00 kn. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine manji su za 8.870.617,00 kn u odnosu na prethodnu godinu zbog smanjenja ulaganja u ceste i ostale prometne površine.

Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni u iznosu 10.952.355,00 kn se odnose na otplate glavnice zajmova po dugoročnom zaduženju iz 2004. u iznosu 4.446.636,00 kn, dugoročnom zaduženju iz 2010. u iznosu 2.053.347,00 kn, zaduženju putem poslovne banke i Europske investicijske banke u iznosu 222.993,00 kn, zaduženju za nabavu automobila putem finansijskog leasinga u iznosu 8.274,00 kn, te otplatu glavnice po dugoročnom zaduženju proračunskog korisnika u iznosu 3.058.831,00 kn, uplatu sredstava za kupnju dionica sportskog dioničkog društva u iznosu 1.000.000,00 kn i podmirenje obveza po danom jamstvu nogometnom klubu u iznosu 162.274,00 kn. Izdaci za finansijsku imovinu i otplatu zajmova u odnosu na prethodnu godinu smanjeni su za 8.926.724,00 kn zbog izmjene načina evidentiranja podmirenja obveza po danim jamstvima trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada, koje su u 2011. iskazani kao izdaci za otplate zajmova, a u 2012. kao kapitalne pomoći trgovačkim društvima u javnom sektoru.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 2.807.434.557,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2012.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2012.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	1.413.901.013,00	2.124.603.474,00	150,3
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	219.310.306,00	220.365.931,00	100,5
1.2.	Građevinski objekti	1.174.935.941,00	1.876.336.693,00	159,7
1.3.	Postrojenja i oprema	3.330.356,00	2.553.292,00	76,7
1.4.	Prijevozna sredstva	5.776.502,00	4.226.366,00	73,2
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	2.476.050,00	10.927.625,00	441,3
1.6.	Druga nefinancijska imovina	8.071.858,00	10.193.567,00	126,3
2.	Financijska imovina	706.040.182,00	682.831.083,00	96,7
2.1.	Novčana sredstva	68.375.021,00	50.251.153,00	73,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	66.284.512,00	65.935.950,00	99,5
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	9.455.448,00	5.570.179,00	58,9
2.4.	Dionice i udjeli u glavnici	469.359.400,00	470.435.700,00	100,2
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	81.433.991,00	79.279.932,00	97,4
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	8.219.368,00	8.514.175,00	103,6
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	2.912.442,00	2.843.994	97,6
Ukupno imovina		2.119.941.195,00	2.807.434.557,00	132,4
3.	Obveze	168.827.089,00	160.844.320,00	95,3
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	22.012.869,00	22.916.881,00	104,1
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	11.324.012,00	8.814.181,00	77,8
3.3.	Obveze za vrijednosne papire	25.000.000,00	25.000.000,00	100,0
3.4.	Obveze za kredite i zajmove	105.502.968,00	99.083.127,00	93,9
3.5.	Odgodjeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	4.987.240,00	5.030.131,00	100,9
4.	Vlastiti izvori	1.951.114.106,00	2.646.590.237,00	135,6
Ukupno obveze i vlastiti izvori		2.119.941.195,00	2.807.434.557,00	132,4
Izvanbilančni zapisi		303.658.131,00	280.368.799,00	92,3

Vrijednost građevinskih objekata se odnosi na vrijednost zgrada (uredski i stambeni objekti, osnovne škole, vrtići, kazališta, umirovljenički domovi i drugo) u iznosu 465.897.505,00 kn, sportskih objekata 335.475.120,00 kn, cesta, nogostupa i parkirališta 914.813.337,00 kn i drugih objekata (javna rasvjeta, plinovod, vodovod, kanalizacija, spomenici, dječja igrališta i drugo) 160.150.731,00 kn. Vrijednost građevinskih objekata je povećana za 701.400.752,00 kn najvećim dijelom zbog povećanja vrijednosti cesta, evidentiranjem (ili uknjižbom) županijskih i lokalnih cesta u vrijednosti 663.125.530,00 kn, na temelju Pravilnika o prijenosu javnih cesta i nerazvrstanih cesta (Narodne novine 86/12).

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu 65.935.950,00 kn najvećim dijelom se odnose na potraživanja za jamčevne pologe u iznosu 65.305.129,00 kn koji se odnose na plaćene obveze po izdanim jamstvima za zaduživanje trgovачkih društava u većinskom vlasništvu Grada, predškolske ustanove i nogometnog kluba, u 2012. i ranijim godinama.

Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja se odnose na potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 23.998.630,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 19.033.734,00 kn i gradske poreze u iznosu 14.234.811,00 kn.

Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine se odnose na potraživanja od prodaje stambenih objekata u iznosu 7.339.372,00 kn, građevinskog zemljišta u iznosu 524.443,00 kn, poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 386.382,00 kn i drugih građevinskih objekata u iznosu 263.978,00 kn.

Obveze iznose 160.844.320,00 kn, od čega se 2.542.838,00 kn odnosi na dospjele, a 158.301.482,00 kn na obveze koje nisu dospjele. U odnosu na stanje obveza početkom 2012. manje su za 7.982.769,00 kn ili 4,7%. Vrijednosno su najznačajnije obveze za kredite u iznosu 99.083.128,00 kn. Odnose se na zaduživanje kod poslovne banke u 2004. u iznosu 20.074.960,00 kn za financiranje kapitalnih projekata, u 2010. u iznosu 8.289.545,00 kn za financiranje obnove osnovnih škola, u 2011. u iznosu 70.596.257,00 kn za financiranje izgradnje i rekonstrukcije objekata komunalne infrastrukture, društvenih domova, prostorno planske dokumentacije za izgradnju osnovnih škola, izgradnju sportskih i rekreacijskih terena i građevinskih objekata u industrijskoj zoni i u 2012. u iznosu 122.366,00 kn za nabavu automobila putem finansijskog leasinga. Obveze za vrijednosne papire iznose 25.000.000,00 kn i odnose se na izdane municipalne obveznice u 2007. za financiranje rekonstrukcije dva gradska trga.

Izvanbilančni zapisi u iznosu 280.368.799,00 kn se odnose na jamstva dana trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada, predškolskoj ustanovi i nogometnom klubu u iznosu 272.505.485,00 kn, dane suglasnosti trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada i predškolskoj ustanovi za zaduživanje u iznosu 7.727.493,00 kn i ugovor o pravu služnosti na nekretnini u iznosu 135.821,00 kn. U 2012. Grad nije davao jamstava i suglasnosti za zaduživanje.

Prema evidenciji o sudskim sporovima, Grad sudjeluje kao tuženik u postupcima u vrijednosti 71.829.545,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2012.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Grada.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza je proučena i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Grada. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz proračuna, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, su primjenjeni odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti Grada. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Grada i pribavljeni obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2011.

Državni ured za reviziju je obavio finansijsku reviziju Grada za 2011., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Gradu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u dalnjem poslovanju.

Radi oticanja utvrđenih nepravilnosti, Državni ured za reviziju je naložio evidentiranje cijelokupne imovine u poslovnim knjigama i utvrđivanje vrijednosti imovine. Naložio je i nadalje poduzimanje mjera za potpuno i pravodobnu naplatu prihoda i povrat danih pozajmica. Predložio je s pravnim osobama (trgovačka društva u većinskom vlasništvu Grada, predškolska ustanova i nogometni klub) uređivanje imovinsko pravnih odnosa vezanih uz nekretnine za koje su podmirene obveze za otplate kredita proračunskim sredstvima. Državni ured za reviziju je naložio korištenje sredstava od naknada za koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti, komunalnog doprinosa, spomeničke rente i prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo za propisane namjene.

Naložio je za izgrađene sportske objekte koji su financirani proračunskim sredstvima i objekte komunalne infrastrukture na grobljima uređivanje imovinsko pravnih odnosa, odnosno pitanje vlasništva s trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada.

Revizijom za 2012. je utvrđeno prema kojim nalozima i preporukama je postupljeno, koji su u postupku izvršenja i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- uredski objekti gradskih četvrti i mjesnih odbora i jedan poslovni objekt su evidentirani u poslovnim knjigama i izvršena je procjena vrijednosti navedene imovine,
- sredstva od naknada za koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti su korištena za propisane namjene.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- Grad poduzima mjere kako bi do početka naredne godine preuzeo evidenciju i brigu o prihodima od komunalne naknade, radi učinkovitije naplate te smanjenja troškova gradske uprave,
- Grad je u postupku preoblikovanja nogometnog kluba u sportsko dioničko društvo kupio dionice, a potraživanja za dane pozajmice u iznosu 4.332.000,00 kn pretvorio u temeljni kapital društva. Danom pozajmicom zračnoj luci financirani su radovi na rekonstrukciji Športske zračne luke i Grad poduzima mjere za prijenos izgrađenih objekata u poslovne knjige Grada,
- uređivanje vodoopskrbe i odvodnje na području Grada se provodi u skladu s propisima. Javni isporučitelj vodne usluge je u 2012. iz svog poslovanja izdvojio i prodao poslovnu jedinicu tehničkih plinova.

Nalozi i preporuka prema kojima nije postupljeno:

- u poslovnim knjigama nije iskazana vrijednost imovine (groblja),
- za potpunu i pravodobnu naplatu pojedinih prihoda nisu poduzimane raspoložive mjere naplate i mjere za povrat dane pozajmice rukometnom klubu,
- imovinsko pravni odnosi s glavnim dužnicima, vezani uz nekretnine za koje su podmirene obveze za otplate kredita proračunskim sredstvima, nisu uređeni,
- sredstava od komunalnog doprinosa, spomeničke rente i prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, nisu korištena za propisane namjene,
- imovinsko pravni odnosi, odnosno pitanje vlasništva s trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada, za izgrađene sportske objekte koji su financirani proračunskim sredstvima i objekte komunalne infrastrukture na grobljima, nisu uređeni.

Grad je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2012.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih finansijskih kontrola, finansijski izvještaji, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdatci, imovina, obveze, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje, prihode i primitke, te rashode i izdatke.

1. Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Grad vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu.

U poslovnim knjigama nije evidentiran dio imovine u vlasništvu Grada (24 poslovna prostora), a groblja i neizgrađeno građevinsko zemljište (koje se daje u zakup kao poljoprivredno zemljište) su iskazani bez vrijednosti. Prema odredbama članaka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11), proračun i proračunski korisnici su obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje cijelokupne imovine u vlasništvu Grada u poslovnim knjigama i utvrđivanje vrijednosti imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju. Navodi da su u poslovnim knjigama za 2012. evidentirani poslovni prostori i poljoprivredno zemljište bez vrijednosti zato što u vrijeme unosa nije postojala vrijednost, a vrijednost imovine će procijeniti do konca 2013. Navodi da je u tijeku dogovor s trgovačkim društvom za održavanje i upravljanje grobljima vezano za prijenos imovine, odnosno izvršenih ulaganja u izgradnju gradskih groblja.*

2. Prihodi i primici

- 2.1. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 387.916.648,00 kn, što je za 59.418.043,00 kn ili 13,3% manje u odnosu na prethodnu godinu. Utvrđene nepravilnosti se odnose na poduzimanje mjera naplate prihoda i namjensko korištenje prihoda.

- Poduzimanje mjera naplate prihoda

Potraživanja za prihode poslovanja i prihode od prodaje nefinansijske imovine su koncem 2012. iskazana u iznosu 87.794.107,00 kn i manja su za 1.859.252,00 kn ili 2,1% u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno su značajnija potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 23.998.630,00 kn ili 27,3%, komunalnu naknadu u iznosu 19.033.734,00 kn ili 21,7%, gradske poreze u iznosu 14.234.811,00 kn ili 16,2% i prodaje stanova u iznosu 7.339.372,00 kn ili 8,4% ovih potraživanja.

Dospjela potraživanja iznose 83.039.249,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja (sumnjiva i sporna potraživanja) iznosi 36.064.489,00 kn i najznačajnija su za komunalnu naknadu u iznosu 17.585.879,00 kn i zakup poslovnoga prostora u iznosu 9.353.864,00 kn ili 74,7% ovih potraživanja.

U okviru potraživanja za komunalni doprinos, iskazana su potraživanja iz ranijih godina koja se odnose na potraživanja od Grada za obvezu komunalnog doprinosa radi vlastitog ulaganja u nastavno športsku dvoranu u iznosu 13.831.964,00 kn i dug obrtničke škole za izgradnju športske dvorane, za koji je Grad preuzeo obvezu plaćanja u iznosu 690.110,00 kn, što ukupno iznosi 14.522.074,00 kn. Prema odredbama članka 30. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12), sredstva komunalnog doprinosa su namijenjena za financiranje gradnje objekata komunalne infrastrukture u skladu s donesenim Programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture. Objekti na koje se odnose utvrđeni iznosi komunalnog doprinosa nisu objekti komunalne infrastrukture za koje jedinica lokalne samouprave ne plaća komunalni doprinos u skladu s odredbom članka 31. stavak 6. spomenutog Zakona, te je potrebno utvrditi izvore sredstava iz kojih će se namiriti ovi iznosi, kako bi se osiguralo namjensko trošenje sredstava komunalnog doprinosa.

Poslove obračuna, evidentiranja i naplate većine prihoda poslovanja i prihoda od prodaje nefinancijske imovine obavljale su u 2012. (i u ranijim godinama) druge pravne osobe na temelju zaključenih ugovora i uz plaćanje naknade. Trgovačko društvo u većinskom privatnom vlasništvu, obavljalo je sve poslove u vezi obračuna i naplate komunalne naknade, komunalnog doprinosa i zakupa javnih gradskih površina. Poslove evidentiranja i naplate prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo na obročnu otplatu, obavljalo je trgovačko društvo za upravljanje stanovima u vlasništvu Grada. Razrez i naplatu poreza na potrošnju obavljala je Porezna uprava. Tijekom 2012. Grad je poduzimao raspoložive mjere naplate potraživanja za zakup poslovnog prostora i najam stanova (opomene, tužbe i ovrhe radi naplate duga i iseljenja dužnika), a za naplatu gradskih poreza, zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i prodaje stanova dužnicima su slane opomene. Druge mjere naplate nisu poduzimane. Za naplatu komunalne naknade, komunalnog doprinosa i korištenja javnih površina dužnicima su slane opomene, a pokrenuti su i ovršni postupci radi prinudne naplate. Unatoč poduzetim mjerama, potraživanja za prihode poslovanja i od prodaje nefinancijske imovine na koncu 2012. iznose 119.103.738,00 kn (83.039.249,00 kn dospjelih i 36.064.489,00 kn sumnjivih i spornih potraživanja). Iako poslove obračuna, evidentiranja i naplate većine gradskih prihoda obavljaju druge pravne osobe, prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima odgovorna su tijela jedinice lokalne samouprave. Pozornost valja posvetiti dospjelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05 i 41/08), zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. U siječnju 2013. Grad je preuzeo poslove obračuna, evidentiranja i naplate prihoda od komunalnog doprinosa i zakupa javnih površina.

U okviru potraživanja za dane zajmove, iskazana su potraživanja za pozajmice dane u ranijim godinama nogometnom i rukometnom klubu i zračnoj luci u iznosu 4.562.170,00 kn. Nogometnom klubu su dane pozajmice u razdoblju od 1995. do 2001., rukometnom klubu u 1997., a pozajmicu zračnoj luci dala je bivša općina Osijek, a preuzeo Grad. Danom pozajmicom zračnoj luci financirani su radovi na rekonstrukciji Športske zračne luke i Grad poduzima mjere za prijenos izgrađenih objekata u poslovne knjige Grada. Mjere za povrat dane pozajmice rukometnom klubu u iznosu 110.000,00 kn nisu poduzimane.

Gradsko vijeće je u travnju 2012. donijelo odluku o sudjelovanju u obveznom preoblikovanju nogometnog kluba u sportsko dioničko društvo, na način da Grad daje pravo igranja odnosno korištenja sportskog objekta stadiona Gradske vrt u vrijednosti 39.348.750,00 kn, uplatom novčanog iznosa u iznosu 1.000.000,00 kn, pretvaranjem dospjelih i nepodmirenih obveza nogometnog kluba u iznosu 7.212.887,00 kn u ulog, te preuzimanjem potraživanja Ministarstva financija po osnovi duga za porez i druga javna davanja koja se odlukom Vlade Republike Hrvatske trebaju prenijeti na Grad. Procjenu vrijednosti prava korištenja sportskog objekta je u travnju 2012. izradio stalni sudski vještak i procjenitelj nekretnina, prema kojem neto sadašnja vrijednost 25 godišnjeg prava korištenja sportskog objekta iznosi 39.348.750,00 kn. U rujnu 2012. je objavljen javni poziv za upis i uplatu dionica sportskog dioničkog društva kojim je utvrđen temeljni kapital u iznosu 5.931.500,00 kn, te je podijeljen na 59 315 redovnih dionica nominalnog iznosa 100,00 kn svaka. Grad je uplatio zakonom propisani minimum u iznosu 1.000.000,00 kn, a u petom krugu je kupio dionice društva zamjenom za prava potraživanja za dane zajmove u iznosu 4.332.000,00 kn (3.082.170,00 kn glavnice i 1.249.830,00 kn kamata). U siječnju 2013. Vlada Republike Hrvatske je donijela odluku o prijenosu tražbina po osnovi poreza i drugih javnih davanja koje Ministarstvo financija ima prema nogometnom klubu u iznosu 7.640.133,00 kn, a u travnju 2013. je zaključen ugovor o prijenosu potraživanja između Ministarstva financija i Grada. Prema izvješću revizora o postupku preoblikovanja, početni temeljni kapital u iznosu 5.931.500,00 kn je upisan i uplaćen. Povećanje temeljnog kapitala je utvrđeno u iznosu 56.796.200,00 kn i to Grad u iznosu 50.084.300,00 kn (3.095.400,00 kn ostatak dugovanja za kamate za dane zajmove, 7.640.100,00 kn prijenosom potraživanja za poreze i 39.348.800,00 kn za pravo korištenja sportskog objekta), te ostali subjekti u iznosu 6.711.900,00 kn zamjenom tražbina za dionice. U ožujku 2013. održana je osnivačka skupština društva, a u sudski registar Trgovačkog suda u Osijeku je 27. svibnja 2013. upisano preoblikovanje sportskog kluba u sportsko dioničko društvo pod nazivom NK Osijek s.d.d. za obavljanje sportskih djelatnosti, s temeljnim kapitalom u iznosu 5.931.500,00 kn. Do dana obavljanja revizije nije donešena odluka o povećanju temeljnog kapitala društva.

Potraživanja za jamčevne pologe u iznosu 65.305.129,00 kn, se odnose na plaćene obveze u 2012. i ranijim godinama, po izdanim jamstvima za zaduživanje trgovačkih društava u većinskom vlasništvu Grada, predškolske ustanove i nogometnog kluba. Podmirenje obveza za otplatu kredita umjesto glavnih dužnika, evidentirano je u poslovnim knjigama Grada na izdacima za dane zajmove i potraživanjima za jamčevne pologe. Postupak za naplatu potraživanja (regresni zahtjev) od glavnih dužnika za sredstva kojima je Grad podmirio obveze umjesto glavnih dužnika, propisan odredbom članka 66. Zakona o proračunu, nije pokretan u 2012., ni u ranijim godinama.

S obzirom da regresni zahtjevi nisu pokretani, da su iz kredita financirani kapitalni projekti za koje je u vrijeme donošenja odluke o projektu, te davanja jamstva bilo razvidno da ih primatelji kredita (koji su bili i nositelji investitorskih prava) neće moći otplaćivati (jer iz poslovanja ne mogu osigurati sredstva za otplatu kredita), da je izgrađena dugotrajna imovina evidentirana u poslovnim knjigama investitora, a izgradnja je financirana sredstvima proračuna, Državni ured za reviziju predlaže s glavnim dužnicima urediti imovinsko pravne odnose vezane uz nekretnine za koje su podmirene obveze za otplate kredita proračunskim sredstvima, kako bi se utvrdilo i iskazalo stvarno stanje imovine kojom Grad raspolaže.

Državni ured za reviziju nalaže i nadalje poduzimanje mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i povrat dane pozajmice u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- Namjenski prihodi

Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu se odnose na prihode od dodatnog udjela u porezu na dohodak i pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije, pomoći, naknada za koncesije, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, komunalnu naknadu, komunalni i vodni doprinos, doprinos za šume, spomeničku rentu, namjenskih sredstava za gradnju objekata komunalne infrastrukture, naknada za priključenje na komunalnu infrastrukturu, naknada za garažna mjesta, donacija, prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, građevinskog zemljišta i stambenih objekata, te primitke od zaduživanja. Ostvareni su u iznosu 135.189.199,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 34,9%. Za propisane namjene je utrošeno 125.276.543,00 kn, a 9.912.656,00 kn (komunalnog doprinosa, naknada za koncesije, spomeničke rente, naknada za garažna mjesta i drugo) nije utrošeno i na koncu 2012. se nalazilo na žiro računu.

Sredstva spomeničke rente u iznosu 19.164.160,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 18.143.020,00 kn i od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 14.078.859,00 kn iz ranijih godina, nisu utrošena za propisane namjene, nego su utrošena za druge proračunske potrebe. U skladu s odredbom članka 114.b Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11 i 25/12), prihod od spomeničke rente se može koristiti isključivo za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara. Prema odredbi članka 30. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalni doprinos je namijenjen za izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture. Prema odredbi članka 27. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine 43/92-pročišćeni tekst, 69/92, 25/93, 48/93, 2/94, 4/94, 44/94, 47/94, 58/95, 11/96, 11/97, 68/98, 96/99, 120/00 i 78/02), sredstva od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, koriste se za rješavanje stambenih pitanja socijalno ugroženih osoba i osiguranje zamjenskih stanova. Prema odredbi članka 8. Zakona o društveno poticajnoj stanogradnji (Narodne novine 109/01, 82/04, 76/07, 38/09 i 86/12), jedinice lokalne samouprave mogu sredstva ostvarena prodajom stanova prema Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, uz namjene propisane tim Zakonom, koristiti i za pribavljanje građevinskog zemljišta, podmirenje troškova komunalne infrastrukture, priključaka i drugih troškova vezanih za izgradnju, kao i za kupnju stanova prema odredbama ovog Zakona.

Državni ured za reviziju nalaže korištenje sredstava od spomeničke rente za namjene propisane odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, sredstava od komunalnog doprinosa za namjene propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i sredstava od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u skladu s odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo i Zakona o društveno poticajnoj stanogradnji.

- 2.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju. Navodi da postoje značajna potraživanja iz ranijih godina za koje je otežana ili u cijelosti onemogućena naplata (likvidacija i stečaj trgovačkih društava, nelikvidnost i drugo), da je u interesu Grada pravodobna i potpuna naplata prihoda, te će i dalje poduzimati raspoložive mjere za naplatu svih gradskih prihoda. Zbog nedovoljnog ostvarenja proračunskih prihoda i značajnih obveza, ni u 2012. nije bilo moguće osigurati potrebna nenamjenska sredstva za obvezu plaćanja komunalnog doprinosa za izgrađene sportske dvorane. Navodi da je u pripremi prijedlog otpisa odnosno usklađenja dijela nenaplativih potraživanja s osnova gradskih prihoda, koji će razmatrati gradsko vijeće. U vezi povrata dane pozajmica navodi da je u 2013. rukometni klub iznio prigovor zastare potraživanja, te će se poduzeti potrebne mjere. Navodi da u 2012. nisu davane nove garancije za zaduživanje trgovačkih društava i ustanova u vlasništvu Grada, a plaćanja po danim garancijama su iskazana kao kapitalne pomoći trgovačkim društvima. Proračunom za 2013. i projekcijama za naredne godine je planirano sredstva spomeničke rente utrošiti u okviru realizacije projekta Paviljon Gradske vrt, a sredstva od prodaje stanova u izgradnju novih stanova na Jugu II.*

3. Rashodi i izdaci

- 3.1. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 405.061.675,00 kn, što je za 16.595.558,00 kn više od ostvarenih prethodne godine. Manjak prihoda i primitaka za 2012. iznosi 17.145.027,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 34.109.802,00 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 16.964.775,00 kn.

U okviru rashoda za kapitalne pomoći, prenesena su sredstva trgovačkom društvu u većinskom vlasništvu Grada za upravljanje i održavanje sportskih objekata u iznosu 2.026.920,00 kn i društvu za održavanje i upravljanje grobljima na području Grada u iznosu 506.137,00 kn.

Trgovačkom društvu za upravljanje i održavanje sportskih objekata, prenesena su sredstva u iznosu 2.026.920,00 kn i to za izgradnju, uređenje i sanaciju sportskih objekata, te nabavu opreme za sportske objekte. Sredstva su prenesena na temelju programa javnih potreba u sportu i zahtjeva za doznamku sredstava, a postupke javne nabave za radove i usluge, provodilo je trgovačko društvo. Izgrađeni sportski objekti i oprema financirani su sredstvima proračuna, evidentirani su u poslovnim knjigama trgovačkog društva. Ukupno prenesena sredstva u razdoblju od 2007. do konca 2012. iznose 16.897.099,00 kn. S obzirom da se radi o sportskim objektima koji su financirani proračunskim sredstvima, Državni ured za reviziju predlaže za izgrađene sportske objekte urediti imovinsko pravne odnose, odnosno pitanje vlasništva.

Trgovačkom društvu za održavanje i upravljanje grobljima na području Grada, prenesena su sredstva u iznosu 506.137,00 kn i to za financiranje izgradnje komunalne infrastrukture na grobljima (rekonstrukcija upravne zgrade i uspostavu uprave groblja, izrada dokumentacije i pripremni radovi za izgradnju mrtvačnice, izgradnju i uređenje prometnih i pješačkih površina, te izgradnju odvodnje površinskih voda). Sredstva su prenesena na temelju Programa izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2012., zaključenog ugovora s trgovačkim društvom o organiziranju provedbe kapitalnih investicija na grobljima na području Grada u 2012. i ispostavljenih računa trgovačkog društva za obavljene radove. Izgrađena komunalna infrastruktura na grobljima, evidentirana je u poslovnim knjigama trgovačkog društva. Prema odredbama članaka 1. i 2. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12), groblje je ograđeni prostor zemljišta na kojem se nalaze grobna mjesta, prateće građevine i komunalna infrastruktura, a groblja su komunalni objekti u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na čijem se području nalaze. Ukupno prenesena sredstva za financiranje izgradnje komunalne infrastrukture na grobljima u razdoblju od 2006. do konca 2012. iznose 11.116.955,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati u poslovnim knjigama objekte komunalne infrastrukture na grobljima u skladu s odredbama Zakona o grobljima. Nadalje predlaže za izgrađene sportske objekte urediti imovinsko pravne odnose, odnosno pitanje vlasništva.

- 3.2. *Grad je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju. Navodi da će se nakon izvršene analize ukupnih ulaganja i mogućih načina rješavanja imovinsko pravnih odnosa, pristupiti uređenju imovinsko pravnih odnosa vezano za navedena ulaganja.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je finansijska revizija Grada za 2012. Revizijom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2011., utvrđene nepravilnosti koje se odnose na poduzimanje mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda, poduzimanje mjera za povrat dane pozajmice, korištenje sredstava od komunalnog doprinosa, spomeničke rente i prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo za propisane namjene, te uređivanje imovinsko pravnih odnosa s trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada za objekte i uređaje komunalne infrastrukture na grobljima i sportske objekte čija je izgradnja i nabava financirana proračunskim sredstvima, ponovljene su u 2012.
 - Dospjela potraživanja za prihode poslovanja i prihode od prodaje nefinansijske iznose 83.039.249,00,00 kn, a sumnjiva i sporna potraživanja 36.064.489,00 kn. U dospjelim potraživanjima su iskazana potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 14.522.074,00 kn za koja treba sredstva osigurati u proračunu. Iako su za naplatu dospjelih potraživanja poduzimane raspoložive mjere, potraživanja su koncem 2012. iznosila 119.103.738,00 kn. Pozajmica dana u ranijim godinama u iznosu 110.000,00 kn nije vraćena u ugovorenom roku, a mjere za povrat pozajmice nisu poduzimane. Plaćene obveze umjesto glavnih dužnika po izdanim jamstvima za zaduživanje komunalnih društava, predškolske ustanove i nogometnog kluba u iznosu 65.305.129,00 kn, iskazane su kao dani jamčevni polozi. Postupak za naplatu regresnog zahtjeva za izvršena plaćanja po izdanim jamstvima, Grad nije pokretao u 2012., ni u ranijim godinama, a nije niti s glavnim dužnicima uredio imovinsko pravne odnose. Sredstava od spomeničke rente, komunalnog doprinosa i prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo iz ranijih godina u ukupnom iznosu 51.386.039,00 kn, nisu ni u 2012. utrošena za propisane namjene. (točka 2. Nalaza)
 - Grad je trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu prenio sredstva za izgradnju sportskih objekata i objekata komunalne infrastrukture na grobljima u 2012. u iznosu 2.533.057,00 kn. Objekti komunalne infrastrukture na grobljima nisu evidentirani u poslovnim knjigama Grada, a za izgrađene sportske objekte Grad nije uredio imovinsko pravne odnose, odnosno pitanje vlasništva. (točka 3. Nalaza)

4. Grad obuhvaća jedanaest naselja s ukupno 107 784 stanovnika. Četiri naselja (10,0% područja Grada) pripadaju prvoj skupini područja od posebne državne skrbi. Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga, ustrojeni su ured gradonačelnika, tajništvo, služba za zajedničke poslove, unutarnja revizija i deset upravnih odjela. Koncem 2012. Grad je imao 246 zaposlenika. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna tijekom 2012. i do 7. lipnja 2013. bio je gradonačelnik Krešimir Bubalo, a od tada gradonačelnik je Ivan Vrkić. Proračunski dokumenti su doneseni u skladu s propisima. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 387.916.648,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 405.061.675,00 kn. Manjak prihoda i primitaka za 2012. iznosi 17.145.027,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 34.109.802,00 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 16.964.775,00 kn. Vrijednosno su najznačajniji prihodi od poreza u iznosu 230.479.330,00 kn ili 59,4%, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu 67.743.632,00 kn ili 17,5% i pomoći u iznosu 43.760.257,00 kn ili 11,3% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu, ostvareni su u iznosu 135.189.199,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 34,9%. Za propisane namjene nije utrošen dio sredstava spomeničke rente, komunalnog doprinosa i od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo iz ranijih godina u iznosu 51.386.039,00 kn. Potraživanja za prihode poslovanja i prihode od prodaje nefinancijske imovine koncem 2012. iznose 87.794.107,00 kn i manja su za 1.859.252,00 kn ili 2,1% u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno su značajnija potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 23.998.630,00 kn ili 27,3%, komunalnu naknadu u iznosu 19.033.734,00 kn ili 21,7%, gradske poreze u iznosu 14.234.811,00 kn ili 16,2% i od prodaje stanova u iznosu 7.339.372,00 kn ili 8,4% ovih potraživanja. Dospjela potraživanja iznose 83.039.249,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja (sumnjiva i sporna potraživanja) iznosi 36.064.489,00 kn. Iako su tijekom 2012. za naplatu potraživanja poduzimane raspoložive mjere naplate, ona su i dalje vrijednosno značajna. Boljom naplatom prihoda moglo se provesti više programa i ciljeva iz samoupravnog djelokruga, odnosno financirati više javnih potreba građana. Obveze koncem godine iznose 160.844.320,00 kn, od čega su dospjele 2.542.838,00 kn. Obveze su manje za 7.982.769,00 kn ili 4,7% u odnosu na prethodnu godinu, a odnose se na obveze za kredite u iznosu 99.083.127,00 kn, vrijednosne papire (obveznice) 25.000.000,00 kn, rashode poslovanja 22.916.881,00 kn, nabavu nefinancijske imovine 8.814.181,00 kn i odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućih razdoblja 5.030.131,00 kn. Obveze za kredite se odnose na zaduživanje kod poslovne banke u 2004. u iznosu 20.074.960,00 kn za financiranje kapitalnih projekata, u 2010. u iznosu 8.289.544,00 kn za financiranje obnove osnovnih škola, u 2011. u iznosu 70.596.257,00 kn za financiranje izgradnje i rekonstrukcije objekata komunalne infrastrukture, društvenih domova, prostorno planske dokumentacije za izgradnju osnovnih škola, izgradnju sportskih i rekreativskih terena i građevinskih objekata u industrijskoj zoni i u 2012. u iznosu 122.366,00 kn za nabavu automobila putem finansijskog leasinga. Stanje danih zajmova koncem godine iznosi 5.570.179,00 kn, a odnosi se na pozajmice dane u ranijim godinama sportskim klubovima i zračnoj luci u iznosu 4.562.170,00 kn, sredstva za kreditiranje malog poduzetništva 879.963,00 kn, jamčevinu za operativni najam vozila 88.402,00 kn i pozajmice zaposlenicima za pohađanje poslijediplomske studije 39.644,00 kn. Koncem godine stanje danih jamstava iznosi 272.505.485,00 kn i odnosi se na jamstva dana trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada, predškolskoj ustanovi i nogometnom klubu.

U okviru jamčevnih pologa iskazana su plaćanja obveza umjesto glavnih dužnika po izdanim jamstvima za zaduživanje trgovačkih društava u većinskom vlasništvu Grada, predškolske ustanove i nogometnog kluba u iznosu 65.305.129,00 kn. Dane suglasnosti za zaduživanje trgovačkih društava u vlasništvu Grada i predškolske ustanove iznose 7.727.493,00 kn. Proračunska sredstva su korištena za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga za izgradnju i održavanje objekata komunalne infrastrukture, nabavu dugotrajne imovine, sufinanciranje programa u poljoprivredi, za socijalne potrebe, vatrogastvo, školstvo, predškolski odgoj, sport, kulturu i drugo, te za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog školstva i vatrogastva. Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci se odnose na materijalne rashode u iznosu 118.047.110,00 kn ili 29,2%, rashode za zaposlene u iznosu 90.816.370,00 kn ili 22,4% i druge rashode u iznosu 62.940.496,00 kn ili 15,5% ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Komunalne djelatnosti su obavljane u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, a rashodi za održavanje komunalne infrastrukture su ostvareni u iznosu 46.228.675,00 kn. Unutarnja revizija je uspostavljena kao neovisna jedinica za unutarnju reviziju, a poslove su obavljala dva revizora. U 2012. je obavljeno tri revizije, u kojima je dano sedam preporuka, koje su prihvaćene. Tijekom 2012. za nabavu roba, radova i usluga su provedena 24 otvorena postupaka javne nabave, deset otvorenih postupka javne nabave s namjerom sklapanja okvirnog sporazuma, te jedan postupak sklapanja ugovora o javnim uslugama prema kojima ukupno ugovorena vrijednost roba, radova i usluga iznosi 61.617.894,00 kn. Izravnim ugovaranjem su nabavljene robe, radovi i usluge koji su po vrsti, svojstvima i namjeni različiti, pojedinačnih vrijednosti do 70.000,00 kn u ukupnoj vrijednosti 5.474.121,00 kn. Grad je nabavu roba, radova i usluga provodio u skladu s propisima, prati izvršenje ugovora i na internetskim stranicama je objavio registar ugovora i okvirnih sporazuma. Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i dane pozajmice, namjensko korištenje sredstava, evidentiranje objekata komunalne infrastrukture na grobljima u poslovnim knjigama, te uređivanje imovinsko pravnih odnosa s trgovačkim društvom u većinskom vlasništvu Grada za izgrađene sportske građevine, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.